

הפטרה
"ויהי דבר"
פרשת אחרי מות
חול המועד

המאור שבתורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

שבת כב' ניסן התשע"ו

יום	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
י"ם	19:03	19:55	20:46
ת"א	19:01	19:52	20:43
חיפה	19:03	19:55	20:46
ב"ש	19:01	19:53	20:44

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לצ"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל
לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

כל ימי חיינו דאג מרן רבינו **עובדיה יוסף** זצוק"ל, לספק לכל בן ישראל את צרכי נשמתו בהתאמה אישית לכל אחד לפי דרגתו ומצבו. עוד משחר ילדותו, בהיותו רך בשנים ניכרו בו סימני **דאגה ואחריות** לסובבים אותו, זאת כאשר, בעוד חבריו לספסל הלימודים, משתובבים ומשחקים, גילוהו יושב ומעתיק את נוסח ברכת המזון פעם אחר פעם, וכאשר שאל אותו מורו ורבו: "מדוע הנך עושה זאת?"

ענה עובדיה הקטן בתום לב: "ראיתי שישנם ילדים שיוצאים לשחק בחצר, מבלי שברכו ברכת המזון, הבנתי שכנראה אינם יודעים את **נוסח הברכה כתיקנה**, ואז עלה בדעתי להעתיק בעבורם את הנוסח, על מנת שיוכלו לקיים את המצווה בשלמותה". [דרוך המלך נלך]

בספירת העומר
אנו אומרים
"היום יום"
והכוונה היא
שהיום יהיה יום,
שידעו מה
פעלו בכל יום
מה פעלו
אתמול ומה
צריכים לפעול
היום.

ביתנו של הגאון רבי **רפאל ברוך טולדנו** זצ"ל היה פתוח בפני כל אדם, והרב קיבל כל יהודי, גם אלא החלכאים והעלובים בכבוד ובאהבה, לא פחות מכפי שקבל את אורחיו המכובדים. יום אחד שמעה הרבנית קולות **שירת שיכורים**.

והרב הגיע ולצידו שיכור מתנווד מצד אל צד. הרב הזמינו להסב עמו לסעודה, והאיש החל לחרף ולגדף, אך רבי ברוך לא נתן לגרשו ולפגוע בו וכבדו מאד. שאלו בני הבית: "עד היכן ימחל הרב על כבוד?" ענה הרבי: "אם נגרם לי צער – **משמים הוא** כשם שקיבל דוד את קללותיו של שמעי בן גירא וראה בכך עונש, כך גם אני מקבל עלי טרדותיו של אורח זה באהבה".

פנס נכנסו בחורים אל הגאון רבי דב **בעריש וידנבנד** זצ"ל, וספרו לו כי ראו בחול המועד פסח את הגאון רבי **אברהם ישעיהו קרליץ** זצ"ל לומד בספרו שלו.

שמע הרב ואמר: "כן, בודאי, בחול המועד פסח מחפש החזון איש ספרים **שיאנו משתמש** בהם כל השנה, וממילא אין בהם חשש חמץ..."

"על כסאו לא ישב דר.."

החטא ממית, הוא מקלקל ומרעיל את הכל

בתקופת הצנע היו הרעב והמחסור קבועים אצל רבנו **מרדכי שרעבי** זצ"ל פעמים רבות במשך השבוע לא היה בבית אוכל לאכול. רבנו **לא התרעם חלילה** על מצבו זה, אלא קבל את הכל באהבה והסתפק במה שהבורא יתברך פסק לו לפרנסתו. והנה קרה שיום ששי אחד כבר עברה שעת הצהריים ובבית רבנו **אין מאומה** לכבוד שבת. לא לחם ולא יין וכ"ש בשר או דגים ושאר מגדנות ומעדנים. והרבנית התכוצה במקומה ונאנחה בקול בוכים: כיצד נעשה שבתנו חול?

רבנו ראה את **מצוקתה של נוח ביתו** והחליט לסגור את סיפרו ולצאת מהבית בהשליכו את יתבו על ה' יתברך, וכן בסוף גושע.

התורה והתפילה הם כלי מלחמתנו היחידים

במלחמת היצר יש קודם למאן להתנתק מן המפתה לעבירה

השכל צריך להנחות עניינה של המשכת המוחין למידות הוא שהמידות לא יהיו 'טבעיות' אלא 'שכליות'. שיופעלו לא **כנטיית הלב** אלא על-פי הוראת השכל. השכל צריך להנחות את האדם באיזון **מידה יש לנהוג בכל מצב**.

השנאה הגויית התפרצה דווקא כשהיהודי רצה להידימות לגוי

רבי יצחק לוריא זצ"ל הוא הביא תורת הקבלה במאוד בשנים האחרונות. נולד בירושלים לאב אשכנזי ולאם ספרדית. עם פטירת אביו עבר למצריים והתחנך אצל דוד רבי **בצלאל אשכנזי** זצ"ל בעל "שיטה מקובצת". מאוחר יותר עלה לארץ ישראל והיה לראש מקובלי צפת. תלמידו המובהק רבי חיים ויטאל, מתאר את רבו: "כי היה יודע במשנה ותלמוד ואגדות ומדרשות על כל דבר ודבר כמה פנים בפרס ומעשה בראשית ומעשה מרכבה ושיחות עופות ובישוח דקלים ואילנות ועשבים בסוד **כי אבן מקיר תועק**" ושלחובי פחמים ובישוח מלאכים והיה מדבר ברוחות מהגלגולים רוח טוב ורוח רע והיא מכיר בריח הבגדים...

נקודה למחשבה

ליאור היה עצוב ביום שבו העביר את סבתא שלו לבית האבות. היא לא יכולה לתפקד לבדה, סבתא גידלה את ליאור מאז היה קטן. בן שלוש היה שהוריו נהרגו בתאונת דרכים, והוא זכר אותם רק מהתמונות שהיו מונחות **על הפסנתר** בסלון של סבתא. אנשי השירות הסוציאלי לא היו בטוחים שסבתא, שרק חודשים ספורים קודם לכן איבדה את בעלה, תוכל להסתדר עם הנכד הפצוע, וגם להתגבר על אוכדונו של בנה היחיד. אבל סבתא היתה מלאת אופטימיות וחיוכים, היא אמרה לעובדת הסוציאלית שאין לה זמן לחשוב על מה שאיבדה, היא צריכה **להתרכז במה שקיבלה**.

במהלך השנים שבהם גידלה סבתא את ליאור היא חלתה בסוכרת, כליותיה נפגעו, היא היתה צריכה לעבור דיאליזה, בסלון של סבתא היה פסנתר. פסנתר גדול, שחור וישן. ליאור מעולם לא שמע את סבתא מנגנת על הפסנתר. כשהיה צעיר, ניסה ליאור לנגן על הפסנתר, אבל הקלידים לא ניגנו. הוא הקיש עליהם והם השמיעו רק קול עמום. כל השנים חשב ליאור **שהפסנתר מקולקל**, עד לאותו יום שבו העביר את סבתא לבית האבות. זה היה היום שבו היה צריך לפנות את הדירה שלה. הוא ארוז את בגדיה ואת התמונות שלה והעביר אותם יחד עם מעט רהיטים לחדר החדש שלה בבית האבות. סבתא ביקשה שיעביר גם את הפסנתר לחדרה החדש, ליאור שכר מובילים מלא אהר בקשתה. כשהגיעו המובילים וניסו להרים את הפסנתר, נשבעו לו האנשים שמעולם לא הרימו פסנתר כל כך כבד. "מה יש בתוכו?" שאל אחד המובילים. "אבנים?" ליאור הרים את מכסה הפסנתר.

והביט אל תוכו. הפסנתר היה מלא פתקאות קטנות, מקופלות בשני קיפולים, חלקן לבנות, חלקן צבעוניות. ליאור פתח את אחת הפתקאות וקרא: "**תודה אלוקים**" על הנס הקטן שעשית לי - ביקשתי ליאור יבוא לבקר והוא הגיע". פתח ליאור עוד פתק וקרא: "תודה אלוקים" על הנס הקטן שעשית לי - חשבתי שהמקרר התקלקל, התפללתי שזה לא יקרה ועכשיו הכל בסדר". המשיך ליאור לקרוא פתקים וכולם היו מלאים בתודות לאלוקים על הנסים הקטנים שקרו בחייה של סבתא שלו. כל דבר חיובי שקרה היה נס, ליאור עבר על עשרות ומאות פתקים, מאות ואולי **אלפי ניסים קטנים**, המובילים הלכו כבר, השאירו את ליאור ואת הפסנתר בסלון של סבתא. השיטה בסלון היה מלא פתקאות שהוציא ליאור מתוך הפסנתר של סבתא, וכשהגיע לתחתיתו, נגעה ידו **בפתק האחרון** שבו היה כתוב: "אלוקים, לקחת אליך את בעלי, את בני וכלתי - אבל הצלת את נכדי ליאור, אני כל כך מודה לך על הנס שעשית לי. עכשיו יש לי סיבה לחיות".

החיים שלנו מלאים בניסים. הבהיה שאנחנו לא יודעים לזהות אותם. אם נדע **להוקיר את הטוב שבחינו** - כל יום יהיה נס חדש (העורך)

קובנא, ליטא, **תשי"ג** תש"ג ההכנות להדפסת פרי הגיגיו של בעל ה"דבר אברהם" מליטא הופסקו עקב כיבוש המדינה ע"י הרוסים. הגאון החולני, הרב **אברהם דובער כהנא שפיידא זצ"ל**, ראה ברוב חוכמתו את הסכנה המתרגשת ובהא, למרות שעדיין היה שלום בין רוסיה לבין גרמניה. הוא דאג קודם כל, לא להצלת גופו, אלא להצלת כתבי היד, פרי רוחו. ברשיון מיוחד מאת הממשלה המקומית, שגושפנקא שלה הוטבעה על עצם כתב היד, עלה בידו לשלוח את החלק השלישי של חיבורו "דבר אברהם" לניו-יורק, כולל ספר דרוש.

הרב שפירא חשש, שמא לא יגיע **כתב היד ליעדו**. לפיכך, לא שלח את כתב היד ממש, אלא העתקה שנעשתה ע"י מספר אנשים בחיפזון. והרב עשה הגהות ותיקונים בהעתקה זו, בתוספות מתן הוראות למדפיס בכתב ידו ממש, אבל את ההקדמה לספר השו"ת החדש לא הספיק להכין... אחרי שלוש שנים ארוכות וקשות, נשבר לב רבה של קובנא, שלא יכל לראות עוד בעוני קהילתו ובהתעללות הצוררים בבני עמו. הרועה הנאמן החזיר את נשמתו הקדושה בטהרה ליוצרה בשבת.

יצר הרע תחקור אחריו, יצנו אליו דמיון והבל הוא אין בו ממש

רבי רייב חסמן זצ"ל קיים את דברי חכמים "ורוק מרה בתלמידים". אבל כל זה כשהעניין לא היה קשור אליו באופן ישיר. אם הדברים היו קשורים אליו **אישית** הפך עורו לרך כחמאה ואכן כך נמצא קבלה בין כתביו- להיות רך כחמאה. פעם נכנסו אליו בפורים ואחד התלמידים התחפף בצורה חמורה ביותר, וכולם **יכלו להבחין** איך שהוא נשאר רך כחמאה.

השפעתו של הרב אליהו לופיאן זצ"ל על תלמידיו היתה עצומה. את העובדה הבאה שמעתי מרבי **חיים עוזר גורביץ זצ"ל**. חתנו של רבנו, רבי **קלמן פינסקי**, פנה אל עשיר אחד בדרום אפריקה כדי להשיג תרומה נכבדה והציג עצמו כחתנו של רבנו. לפליאתו, הודיע לו הלה כי לחתנו של רבי אליהו לופיאן לא יתן פרוטה... את החלטתו נימק בכך, שלמד בצעירותו ביישיבת **נפר חסידיים** ושמע שיחות ועדים מרבנו, אולם לאחר מכן פרק מעליו עול תורה ומצוות. אמר אותו נדיב: "לרבי אליהו הרס לי את כל החיים. לאחר ששמעתי את דבריו על **הבלי העולם**, שוב אין לי טעם בשום דבר בעולם הזה."

משוגע אחד נכנס למקלחת וכעבור רבע שעה צעק לאחיו: את יכול להביא לי שמפו? "ענה" אחיו: "יש במקלחת שמפו". השיב המשוגע: "כן, אבל כתוב עליו שהוא "לשיער יבש" וכבר הרענתי את השיער!"

"משולחן ננוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות "אור החיים" הרה"ג **ראובן אלבו** שליט"א.

בתחילת הגדה אמרנו: **"השתא הקא, לשנה הקאה בארעא דישראל. השתא הקא עבדי, לשנה הקאה בני חורין"**

הפירוש הפשטי של פסקה זו הוא: השנה הזאת אנו בחו"ל-בגלות, לשנה הבאה נזכה להיות בארץ ישראל, השנה הזאת אנו עבדים, לשנה הבאה נזכה להיות בני חורין. אמנם לכאורה פירוש זה קשה, מדוע צריך להכפיל את הפסקה ולומר פעמיים את המילה "השתא הקא", היה לו לומר "השתא הקא עבדי, לשנה הבאה בארעא דישראל בני חורין", ומדוע הכפיל לומר בתחילה "השתא הקא", ואח"כ שוב כפל ואמר "השתא הקא עבדי"?

אלא ביארו זאת המפרשים על פי מעשה ביהודי מארץ ישראל שטס לחו"ל כדי להסתופף בצילו של רבו שהיה אדמו"ר קדוש, ולערוך עמו יחד את ליל הסדר. כשהגיעו לפסקה זו שאל הרב את תלמידו מארץ ישראל: "תאמר לי, האם גם אתם בארץ ישראל אומרים את הפסקה הזו?", "בוודאי", השיב התלמיד, "מדוע?" שאל האדמו"ר, "הרי אתם כבר נמצאים בארץ ישראל, ומה שייך לומר 'לשנה הקאה בארעא דישראל'?" התלמיד לא ידע להשיב, משיב חכמים אָחור וְדַעְתָּם יִשְׁכַּל (ישעיה מד, כח), וביקש מהאדמו"ר שיאיר את עיניו.

פתח האדמו"ר פיו ואמר: יכול להיות אדם שימצא באופן גשמי גופני בארץ ישראל, אך באמת האמתית הוא לא נמצא שם, נשמתו גולה ולא נמצאת כלל וכלל בארץ ישראל. ולכן בתחילת ההגדה אנו מתפללים לה: **"יתברך ומבקשים 'לשנה הקאה בארעא דישראל' - שנזכה באמת להיות בארץ ישראל, לא רק באופן גשמי אלא גם רוחני, שנזכה להרגיש את הרגשת ההתעלות והרוממות שיש בארץ ישראל, שבגללה משה רבינו כל כך חפץ והתחנן להיות בה (יעו"ב במסכת סוטה יד ע"א), אוריא דארץ ישראל מחכים (בבא בתרא קנח ע"ב), נרגיש שארענו הקדושה קולטת אותנו ומשפיעה עלינו שפע רוחני וגשמי.**

נסיים בתפילת הימים הקדושים, וְהִשְׁיֵאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ אֶת בְּרַכַּת מוֹעֲדֶיךָ, "הִשְׁיֵאֵנוּ מַלְשׁוֹן נִישׁוּאֵין, אֲנוּ מִבְּקָשִׁים מֵה' יִתְבָּרַךְ שְׂכַשֵּׁם שְׂקִידָא אֲוֹתָנוּ בְּמַעֲוֹתָיו בְּמַעֲמֵד הַר סִינַי, כִּךְ יִשְׁאֵנוּ וְיִקְדֵּשׁ אֲוֹתָנוּ שְׁנֵית שְׁנַרְגִּישׁ אֶת הַשְּׂרָאָת וְהָאֲרֵצַת הַמְּוֹעֲדִים לְמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה וְנִהְיֶה דְבוּקִים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִתָּם הִךְ בְּקִיָּם בְּה' אֱלֹקֵיכֶם חַיִּים כְּלָכֶם הַיּוֹם (דברים ד, ד). יהי רצון שנזכה לעשות תמיד רצונו ברצונו, ונראה בקרוב בקרוב בישיעת ישראל השלימה, אמן.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

העיד הגאון רבי **ניסים קרליץ זצ"ל** על **החזון איש זצ"ל** שהיה נזהר כל ימיו מלדפוק בדלת של זולתו יתר על המידה מחשש גזל. בימי שהותו בצפת, בעתות הקיץ, היה נזהר מליטול ידיו בכיור שבבית, מאחר שנודע לו כי המים נשפכים לרשות הרבים ו"בימות החמה אין היתר לזה, מה שאין כן בימות הגשמים".

בעולם האמת שם יתגלה כוחה האמיתי של שמתו של האדם שתצובה תחת כוונת הכבוד

רשימת תפוצה **info@hamaor.net**

אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותו הרבה. **אין הפירוש** שמן השמים מרבים ומוסיפים על טומאתו, אלא שטומאה מועטת כאן היא טומאה רבה למעלה, כי כל פגם טומאה למטה **מתגדל** ומתרחב למעלה.

ציון האדם לדעת וללמוד כיצד להתנהג בסביבה של רשעים

והשמה בחלקו - הוא מרוצה מנכסי האושר הגשמיים שנפלו בחלקו. וכיוצא באלה הוא נוהג בשמחה גם ביחס לקנייני הרוח, אף שמדוע הוא שחלש הוא לעומת **בעלי כשרונות** העולים עליו. אף על פי כן הוא שמח במידה הצנועה של כשרון רוחני בה זכה. הוא ימצא סיפוק בכך, שיכול לומר אל ליבו שאמנם מימש כשרונותיו הצנועים נאמן לחובתו, לתוספת דעת וכישר בשרות אביו שבשמים, ויודע שאביו שבשמים **יודע להעריך** מעשה בניו ביחס לכוחות שהועמדו לרשותו".

כל העלונים: **hamaor.net**

יש המטביעים את צרותיהם - ויש המלמדים אותם לשחות

בדואי אחד הלך עם הכבשים שלו לרעות, ולפתע בא אליו אדם ואמר לו: "מה אתה נותן לכבשים שלך לאכול?", ענה לו הבדואי: "לא יודע, כל מיני צמחים, עשבים, פרחים, כל מיני...". אמר לו האדם: "תדע לך, אני איש שמורות הטבע, זה אסור מה שאתה עושה. קיבלת קנס 600 ש"ח". הבדואי המשיך בשדה, והגיע אליו אדם נוסף, שאמר לו: "אדוני, מה אתה נותן לכבשים שלך לאכול?", ענה לו הבדואי: "צפרדעים, עכברים, חולדות, כל מיני...". אמר לו האדם: "אתה יודע שזה אסור? אני מ'לתנו לחיות', יש לך קנס של 1,000 ש"ח".

הבדואי היה בדיכאון, המשיך ללכת, והגיע אליו אדם שלישי, שאמר לו: "תגיד לי, מה אתה נותן לכבשים לאכול?" ענה לו הבדואי: "אני נותן להן 20 ש"ח, שיקנו **מה שהן רוצות**".

בימי נעוריו, נהג הצדיק הקדוש רבי **אברהם מרדכי אלחר** מגור זצ"ל, לאכול ולישון מעט מאוד. רק כדי קיום הגוף וכדי להחליף כח. כי כל עתותיו **מוקדשות היו לתורה**, משת נפשו. בזקנותו התבטא הרבי על הנהגה זו: "באמת, צריך הייתי לנהוג אחרת... לאכול קצת יותר, ולישון קצת פחות...".

ואסונו של האדם שדן את המקרה הפרטי, והרי הוא רק חוליה ממערכת כללית.

מעשה והגיע רבינו **שוועון שקאב** זצ"ל לדרונויק עיר הקיט שליד ווילנא, כדי לדרוש ברופאים ומצא שם שנים מתלמידיו, אחרי שנבדק על ידי הרופאים ועמד לשוב לגרודנה, הציעו לו התלמידים שיצטרפו אליו וישכרו ביהד מונית, כדי לחסוך ממנו את הטלטול הקשה בנסיעה באוטובוס ציבורי רגיל, בהיותו תשוש ומופגל **בזקנה**.

אולם רבינו לא בנקל הסכים להם, בחששו שמא מחיר הנסיעה במונית יקר יותר, ומאחר שהוא נוסע עכשיו על חשבון הישיבה היה חס על כל פרוטה. הוא הורה להם שיבררו אצל הנהג את גובה המחיר, ואם ההפרש גדול, לא ישכרו את המונית וייטעו באוטובוס.

סוף דבר היה, ששני התלמידים, **המסורים לרבם** עד מאד, הסתירו מידיעתו את המחיר האמיתי, כדי שיסכים לנסוע במונית, והשלימו מכספם את ההפרש.

לעילוי נשמת: שרון בן זתבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת ותיב, יוסף דהאן בן שמחה, יאיר בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לוליה, פנחס חיים אורנה בן חנינה, נעימה בת עזיה, שולמית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן נטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אלעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מרת הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

